

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Ευνουσιώμενον υπό του Υπουργείου της Παιδείας ως τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παροχὸν εἰς τὴν χάριν ἡμῶν ἀπαιτίας· καὶ ὑπὸ τοῦ Οὐκαυμηνικοῦ Παιδαγωγικοῦ Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγκασμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς πατέρας.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΔΙ' ἘΝ ἜΤΟΣ
Ἐσωτερικοῦ δραχ. 8.—Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 7
/Δι συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνῶς
καὶ εἴνε προπληρωτέαι δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Η. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λπ. 10.—Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ. χρ. 0,18
ΓΡΑΦΕΙΟΝ: ἐν Ἀθήναις
Πλατεία Ὁμονοίας, ἀρ. 10 τῆς ἑδοῦ Δόφου.

Περίοδος Β'.—Τόμ. 1ος.— 10

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Ἀπριλίου 1894

Ἔτος 16ον.—Ἀριθ. 10

Ἡ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ ΡΟΖΑΔΒΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΣΕΡΦΟΝ ΔΕΣΛΑΒΡΥΤΙΕΡ
[Συνέχεια· ἴδε σελίδα 65]

Ἐν τούτοις αἱ ὑπόνοιαι τοῦ κ. Μορδάς φαίνεται ὅτι ἦσαν βάσιμοι, διότι καὶ ἡ Λίνα, ἰδοῦσα τὸν ξένον, κατέκρηθη ὑπὸ μεγάλης συγκινήσεως, ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ ἤκούσθη ψιθυρίζουσα :

«Ὁ Θεὸς ἔστειλε ἀπὸ τὸν ἄλλον κόσμον τὸν πρῶτον ἄνδρα τῆς κυρίας μου, γιὰ νὰ τὴν μαλώσῃ που ἐξαναπαυδρεύθηκε!»

Ὁ κ. Καλονῆς πατὴρ, εἶχεν ἀποθάνῃ πολὺ νέος. Ὅτε ἦτο πολὺ φυσικὸν νὰ ἐκλάβῃ ἀντ' ἐκείνου τὸν υἱὸν του ἢ μαῦρην. Ὅπωςδὴποτε κατέβαλαν πολὺν κόπον νὰ τὴν πείσουν νὰ σιωπήσῃ καὶ νὰ φυλάξῃ τὸ μυστικὸν ἀπὸ τὴν κυρίαν τῆς, μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν θὰ ἔκριναν κατ' ἀλλήλων διὰ νὰ μάθῃ ὅτι ἐπαγεῦρε τὸν υἱὸν τῆς.

Ὁ Ρολάνδος ἀφυστήθη ἄνευ πυρετοῦ ἐκ τοῦ βαθέος καὶ μακροῦ του ὕπνου. Ἡ δεσποινὶς Θηρεσία μόνον εὐρίσκειτο πλησίον του, πείσασα τὸν ἀδελφόν τῆς ὅτι ἔπρεπε νὰ λάβῃ κάποιαν τροφήν ὁ νεανίας πρὶν ἢ ἠθελεν ὑποστῆ τὴν συγκλίνησιν τῆς ἀναγνωρίσεως. Ἀλλὰ μία τρέλα τῆς κυρίας Μορδάς ἐματαιώσεν ὅλας αὐτὰς τὰς προφυλάξεις.

Ἡ'

Ἡ κρέδλη, ἡ τόσον συνήθως ἀδιάφορος καὶ ἀπαθής, ὑπὸ τὸ κράτος προαισθήματος βεβαίως, εἶχε βίαν νὰ ἴδῃ τὸν ναυαγόν, τὴν ἀφύπνισιν τοῦ ὁποίου εἶχε μάθῃ πρὸ μικροῦ παρὰ τῆς Ἀριάδνης. Δημηθύνθη λοιπὸν πρὸς τὸν θάλαμον ὅπου εὐρίσκειτο καὶ παραμερίσασα τὸ παραπέτασμα τῆς θύρας, ἐπροχώρησεν... ἦτο ἀργὰ πλέον, διὰ νὰ τὴν ἐμποδίσουν. Διπλῆ κραυγὴ ἐξέφυγεν ἐκ τῶν δύο στηθῶν. Μήτηρ καὶ υἱὸς ἀνεγνώρισθησαν καὶ εὐρέθησαν εἰς τὰς ἀγκάλας ἀλλήλων!

Ποία γραφίς θὰ δυνηθῇ νὰ περιγράψῃ τὰς πρώτας στιγμὰς τῆς παραδόξου ταύτης συναντήσεως! Ὁ Ρολάνδος ἔφερε συχνὰ εἰς τὴν κεφαλὴν τὰς δύο του χεῖρας, νομίζων ἑαυτὸν παίγιον ὄνειρου, πλαναισθησίας. Ἐπὶ ὧραι τῆς ἀγωνίας ἐπὶ τοῦ πλοίου, τοῦ κλυδωνισθέντος ἐπὶ μακρὸν ἐν τῇ μανιώδει θαλάσῃ καὶ συντριβέντος μοιραίως ἐπὶ τῶν ὑφάλων· ὁ ἄγων κατὰ τῶν κυμάτων, τὸ αἰσθημα ὅτι αἱ δυνάμεις τον ἐγκατέλειπον, πρὶν δυνηθῇ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ξηρὰν ἢ χαρὰ του, ὅταν εἶδε τὴν λέμβον πλησιάζουσαν καὶ εὐθὺς ἀμέσως ὁ φόβος του μήπως δὲν ἤμπορῆσῃ νὰ τὴν φθάσῃ—ὅλα ταῦτα συνωθοῦνται εἰς τὸ πνεῦμά του, ὡς ἐφιάλτης διωκόμενος ὑπὸ γλυκεῶς ὄνειρου... τῆς πέρα τὸ προσκεφάλαιόν του παρουσίας τῆς μητρός του. Ἠσθάνετο μεγάλον κόπον νὰ ἐκφράσῃ εἰς ἄλλην γλῶσσαν ἐκτὸς τῆς ἀγγλικῆς ὅ,τι

Ἐπὶ τοῦ πυκνοῦ χορτοῦ ἐκάλπαζεν ὁ ἵππος ἐνὸς Ἰνδοῦ (Σελ. 74, στ. α')

ἠσθάνετο. Γαλλικὰ πολὺ ὀλίγα ὠμίλει καὶ πολὺ ὀλίγα ἐνόει. Οὕτω διηγήθη τὴν ζωὴν του, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐξαετοῦς ἀκουσίας του, τοῦ κυρίου Μορδάς χρησιμεύσαντος εἰς αὐτὸν ἀντὶ διερμηνέως.

ἦτο σειρά περιπετειῶν ἀξίων τῆς γραφίδος τοῦ Κοῦπερ ἢ τοῦ Μάιν Ρήδ. Μετὰ τὸ ναυάγιόν του ἐπὶ τοῦ Μισσιαισιπῆ καὶ τὴν ἐξαφάνισιν του ὑπὸ τὰ ὕδατα, ὅτε οὐδεὶς τῶν μαρτύρων τοῦ τρομεροῦ συμβεβηκότος ἀμάρεβαλα περὶ τοῦ θανάτου

του, ἀνῆλθε πάλιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας των εἰς ἀρκετὴν ἀπόστασιν, ἢ δὲ ὀρμὴ τοῦ ρεύματος, ἐκτάκτως ἰσχυροῦ εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, τὸν παρέσυρε ταχέως μακρὰν τῆς ὄψεως τῶν συντρόφων του, διὰ τὸν ἀναρρίψῃ ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ, ὅπου ἔμεινε καθηλωμένος μεταξὺ τῶν καλαμιῶνων.

Ἐπὶ πόσον χρόνον ἔμεινε οὕτως ἐκτεθειμένος μεταξὺ τοῦ ρεύματος, τὸ ὅποιον ἠπέλειε νὰ τον παρασύρῃ ἐκ νέου, καὶ τῶν μυριῶν κινδύνων τοὺς ὁποίους διέτρεχε εἰς τὰς ὄχθας ἐκεῖνας, τὰς κατοικοῦμενας ὑπὸ θηρίων; Δὲν ἐνεθυμῆτο. Τὸ μόνον τὸ ὅσον ἀπέμενε εἰς τὴν μνήμην του, ἦτο ἡ ἀγρία κραυγὴ, τὴν ὁποῖαν ἐξέβαλεν ὁμίλος ἀγρίων Ἰνδῶν, ὅταν τον ἀνεκάλυψαν αἰφνης ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὑδροβίων φυτῶν.

Τὴν διήγησιν ταύτην ἔκαμνε ὁ Ρολάνδος ἀπὸ τῆς κλίνης του, ἐνδεδυμένος τὸν θερμὸν ἐρυθρὸν κοιτωνίτην τοῦ κ. Μορδάς, ἀναδεικνύοντα τὸ μελαμψὸν τοῦ χροῦμα καὶ τὴν λάμπριν τῶν μεγάλων του μαύρων ὀφθαλμῶν. Ζωηραί, παραστατικώταται χειρονομίαι συνεπλήρουν τὴν διήγησιν, καὶ ἐὰν ὅλοι ἐκεῖ γύρω τὴν ἤκουον μετὰ προσοχῆς, φαντασθῆτε πλέον τὴν φυσιογνωμίαν τῆς Εὐτυχίας!

Ὁ Ρολάνδος ἐξηκολούθησεν ἐπὶ πολὺ, διηγούμενος τὴν ζωὴν του μεταξὺ τῶν Ἰνδῶν, ζωὴν θήρας καὶ ἀλείας μακρὰν τῶν πόλεων. Διέτρεξε πολλοὺς κινδύνους, διαρκούσης τῆς τυχωδιωτικῆς ταύτης ζωῆς, ὁ μεγαλύτερος τῶν ὁποίων ἦτον ὅταν ἐδοκίμασε νὰ φύγῃ μετὰ τινῶν ἱεραποστόλων, οἱ ὅποιοι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐπεσκέπτοντο τὴν φυλὴν. Κατελήφθη ὑπὸ σφοδρᾶς ἐπιθυμίας νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς χώραν πολιτισμένην, νὰ ἐπανίδῃ τὴν οἰκογένειάν του. Νύκτα τινὰ ἀφῆκε τοὺς ἀγρίους καὶ ἔρπων διὰ τῶν ὑψηλῶν χόρτων ἢ πηδῶν ὡς ἀντιλόπη, διηυθύνθη πρὸς μίαν καλλῆν, εἰς τὴν ὁποῖαν ἐγνώριζεν ὅτι κατέφυγον αὐτοὶ οἱ ἱεραπόστολοι. Αἱ πρῶται ἀκτίνες τοῦ ἡλίου ἔβαρον ἤδη ἐρυθρὸν τὸν ὀρίζοντα, ὅταν ὁ Ρολάνδος ἔφθασε παρὰ τὰς ὄχθας ἐνὸς ποταμοῦ, τὸν ὅποιον ἐγνώριζε καλῶς, διότι εἶχε κυνηγήσῃ ἐκεῖ ἐνυδρίδας. Πολυάριθμοι νῆσσοι ἐπλεον ἐπὶ τῶν ὕδατων του, ἀγέλη βονάσιον ἐμυκῶντο μακρὸθεν κατ' ἐπὶ τοῦ κυκνοῦ χόρτου ἐκάλπαζεν ὁ ἵππος ἐνὸς Ἰνδοῦ, τὸν ὅποιον ὁ φυγάς δὲν ἐπερίμενε...

Ὅταν τον εἶδεν, ἦτο πλέον ἀργὰ νὰ κρυφθῇ. Εἰς μάτην, διὰ νὰ σωθῇ, ἐρίψθη εἰς τὸν ποταμὸν καὶ ἐβυθίσθη ὑπὸ τὸ ὕδωρ ὁ ἀγrios ἐφύλαξε τὴν σιγίμην, κατὰ τὴν ὁποίαν διὰ ν' ἀναπνεύσῃ ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἐπιφανείαν, τῷ ἔρριψε δι' ἐπιδειξίου χεῖρὸς μίαν θηλειάν, τὸν συνέλαβε, τὸν ἔσυρε πρὸς τὴν ἀκτὴν, καὶ ἐκεῖθεν, ρίψας αὐτὸν ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ τοῦ

ἵππου του τὸν ἔφερεν ὀπίσω εἰς τὴν φυλὴν ἐν ἰλιγγιώδει καλπασμῷ.

«Ἐπρεμα σύσωμος, οἱ ὀδόντες μου συνεκρούοντο, ἔλεγεν ὁ Ρολάνδος, ὑπέφερα φρικωδῶς, σπεύδων οὕτω πρὸς τὸν θάνατον, ὁ ὅποιος βεβαίως μ' ἐπερίμενε.

» Ἀμα ἔφθασα, οἱ γέροντες ἔκαμαν συμβούλιον καὶ μοι ἀνεκοίνωσαν τὴν ἀπόφασίν των ἄρ' οὐ με προσέδεσαν ἐφ' ἐνὸς πασσάλου.

» Ἐδέχθημεν καὶ μετεχειρίσθημεν τὸν οἶδν τῶν λευκῶν — εἶπεν ὁ ἀρχηγός — ὅπως τοὺς υἱοὺς τῶν ἰδίων μας γυναικῶν. Τῷ ἐδώσαμεν θέσιν παρὰ τὴν σκηνὴν τοῦ ἀρχηγοῦ τὸν ἐμάθομεν νὰ τανύη τὸ τόξον μας, νὰ ἐκβάλλῃ τὴν πολεμικὴν κραυγὴν τῆς φυλῆς μας, νὰ καπνίσῃ τσιμπούκι, ἀκούων τὰς διηγῆσεις τῶν πολέμων μας καὶ τῶν συμφορῶν μας. Τὸν ἐνομίσαμεν ἰδικὸν μας, τῷ εἶχομεν ἐμπιστοσύνην. Μήπως δὲν τον ὀνομάσαμεν Ἡ λ ι α κ ῆ ν Ἀ κ τ ῖ ν α, διότι οὐδεμία σκιά ἐξηκολούτο ἐπὶ τῆς γῆς, τὴν ὥραν κατὰ τὴν ὁποίαν τον εὔρομεν; Ὡ τῆς προδοσίας! Ἐκεῖνος, τὸν ὅποιον ἐνομίσαμεν ἄνθρωπον, ἐγένετο ἔρπετον, διὰ νὰ φύγῃ κρυφὰ πρὸς τὰ σκότη! Ἦθελε νὰ ἐπανεύρῃ τὰ ὄχρα πρόσωπα, διὰ νὰ τα παρορμήσῃ ἐναντίον μας. Εἶνε προδότης, ἄς ἀποθάνῃ! Ὅλοι αἱ γυναῖκες ἄς τον ὀνομάσουν δειλὸν, ὅλοι οἱ ἄνδρες ἄς τὸν ρίψουν ἐν βέλῳ! Εἶπα.»

» Μόλις εἶχε σιωπήσῃ ὁ ἀρχηγός, ὅταν εἶδον ὅλα τὰ τόξα ταυνομένα. Ἐνθυμήθη τότε, μητέρα, ἐξηκολούθησεν ὁ Ρολάνδος στρεφόμενος πρὸς τὴν κυρίαν Μορδάς, τὴν προσευχὴν τὴν ὁποίαν σείς καὶ ἡ Αἶνα μου εἶχατε μάθη. Καθὼς ἤρχισα νὰ τὴν λέγω, μία γυναῖκα τῆς ὁποίας εἶχα σώσῃ μίαν φορὰν τὸ παιδίον, τὸ ὅποιον θὰ ἔπερνε μία ἄρκτος, τρέχει καὶ ἵσταται ἐνώπιόν μου. Ἐν βέλῳ τότε πετᾷ καὶ διαπερᾷ τὴν χεῖρά της, διότι τὰς εἶχεν ἀνυψώσῃ καὶ τὰς δύο ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς της διὰ νὰ προφυλάξῃ τὴν ἰδικὴν μου.

» Ὅλα τὰ τόξα κατεβιάσθησαν ἐν ᾧ δὲ ἔσπευδον πρὸς τὴν πληγωθεῖσαν — Ἡλιακὴ Ἀκτίς, μοι εἶπεν αὕτη, ὠμίλησε, δικαιολογήσου διὰτί μας ἐγκατέλειψες; — Διὰ νὰ ἀπάγω εἰς τὴν μητέρα μου, ἀπήνησα.

» Τότε ἡ γυνὴ ἐκεῖνη ἤρχισεν νὰ συνηγορῇ ὑπὲρ ἐμοῦ, κλαίουσα. Διηγήθη τὴν πάλην μου μετὰ τῆς ἄρκτου, ἢ ὁποῖα ἐκράτει ἤδη τὸ παιδί της εἰς τὸ στήμα, ὅταν ἔτρεξα πρὸς καταδιώξιν της ἐπήνεσε τὴν θεραπευτικὴν δεξιότητά, ἐξῆρτε τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας ὡς διερμηνεύς προσέφερα πολλὰκις εἰς τὴν φυλὴν, καὶ στρεφόμενη πρὸς ἐμὲ προσέθηκε:

» — Ἐὰν θέλῃς μητέρα, ἐγὼ γίνομαι ἰδική σου. Ὀμίλησε, Ἡλιακὴ Ἀκτίς θέλεις νὰ γίνῃς παιδί μου;

» — Γυναῖκα, τῇ ἀπήνησα, ἀλλὴ ἀπὸ σέ με ἔθρεψε μὲ τὸ γάλα της ἢ λευκὴ της χεῖρ ἔπαιξε μὲ τοὺς βοστρύχους τῆς κόμης μου, ὅταν ἦμιον μικρὸς καὶ ἡ γλυκεῖά της φωνὴ ἔμελεπεν ἄλλα ἄσματα ἀπὸ τὰ ἰδικά σου. Πολλὰ δάκρυα ἔρρευσαν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της εἰς τὴν μακρυσμένην χώραν, ὅπου ἔμαθε τὸν θάνατον τοῦ Ρολάνδου. Ρολάνδος δὲν ὑπάρχει δι' αὐτήν. Ἡ Ἡλιακὴ Ἀκτίς μόνον ζῇ, νὰ σε ὀνομάσῃ μητέρα της, γύναι μεγαλόφυχος, ἢ ὁποῖα θέλεις νὰ σῶσῃς τὴν ζωὴν μου.

» Οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐξήστραψαν, ἔλαβεν μίαν μακρὰν βελόνην, ἢ ὁποῖα τῇ ἐχρῆσθμεν διὰ νὰ συρραπτῇ τὰ δέρματα τῶν θηρίων, καὶ τρυπήσασα τὸν ἀριστερὸν μου βραχίονα κάτωθι τῶν στιγματῶν αὐτῶν, εἰσήγαγεν εἰς τὴν μικρὰν πληγὴν τὴν ὁποίαν μου ἔκαμεν, ὀλίγως σταγόνας αἵματος, τὸ ὅποιον ἐξήρχετο ἀπὸ τὴν ἰδικὴν της.»

Ὁ Ρολάνδος διεκόπη πρὸς σιγίμην καὶ ἀνυψώσας τὴν χεῖρδά του κοιτωνίτου ἐπέδειξε τὰ περίεργα στίγματα τοῦ βραχίονός του. Μετὰ τοῦτο ἐξηκολούθησε τὴν διήγησίν του:

«Ὁλόκληρος ἡ φυλὴ ἔβλεπε τὴν σκηνὴν ταύτην ἐν σιωπηλῇ ἀγωνίᾳ. Τί θὰ ἐσοῦνταί; Ἐκτὸς μερικῶν νέων οἱ ὅποιοι μ' ἐφθόβουν διὰ τὴν ὑπεροχὴν τὴν ὁποίαν εἶχον μεταξὺ αὐτῶν, οἱ ἄλλοι ὅλοι με ἠγάπων. Ὁ γηραιὸς ἀρχηγός πρὸ πάντων μ' ἠγάπα πολὺ. Καθεὶς εἶχε παρατηρήσῃ τὴν σπουδὴν μετ' ἧς ἔνευσε νὰ κατεβιάσων τὰ τόξα, μόλις ἐπληρώθη ἡ προστάτριά μου. Πρὸς αὐτὸν φυσικὰ ἀνηυθύνθη τὴν ὥραν καὶ ἐκεῖνη. Γενικὰ αἱ γυναῖκες τῶν ἀγρίων ἔχουν ὀλίγη ἐπιρροήν, ἀλλ' ἐκεῖνη ἢ ὁποῖα με νύθησεν, δὲν ἔφερεν ἀδικίαν τὸ ὄνομα Ἄ ν θ ο ς Σ ο φ ῖ α ς. Οὐδεμία ἐγνώριζεν ὡς ἐκεῖνη τὰς ἱαματικὰς βοτάναις, οὐδεμία ἠδύνατο νὰ παρηγορῇ ὡς ἐκεῖνη τοὺς πάσχοντας ἢ νὰ συμβουλεύῃ τοὺς νεαροὺς πολεμιστὰς περὶ ἐκλογῆς τροφῶν.

» Ἐνδμικῆ τις τῷ ὄντι ἐτιμωθῆναι ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Πνεύματος διὰ τοῦτο οὐδεμία φωνὴ ἠγέρθη ἐναντίον τῆς ἰδικῆς της, ὅταν, διὰ τόνου ἐμπνευσμένου ἀπήγγειλεν ὅτι ἡ Δυστυχία πάντοτε θὶ παρηκολούθει ἕλας τὰς ἐπιχειρήσεις τῆς φυλῆς, ἐὰν δὲν μου ἀπέδιδόν τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν κατέεχα πρότερον παρ' αὐτοῖς. Καὶ δρᾶσασα μάχαιραν ἔκασπε τὸ δεσμά μου, χωρὶς οὐδεὶς τῶν παρευρισκομένων ν' ἀντισταθῇ. Κατόπι, λαβούσα με ἐκ τῆς χεῖρός, μ' ἔφερε πρὸ τοῦ ἀρχηγοῦ, ὁ ὅποιος διέταξε νὰ μου ἀποδώσουν τὰ ὄπλα μου. Τὰ μετεχειρίσθη τὸσον καλὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος, ὥστε ἀπέκτησα ὄλων τὴν εὐνοίαν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην. Ἡ καρδίαν μου καὶ ἡ μαχαίρά μου μοι ἐπρομήθευσαν πολυάριθμ

δέρματα, μεγάλως ἐκτιμώμενα ὑπὸ τῶν ἐμπόρων τῶν γουαρικῶν οἱ ὅποιοι συλλάσσονται μὲ τοὺς ἀγρίους. Μίαν ἡμέραν ἐν παράδοξον ὑποκείμενον συνάδουσεν ἕνα ἐξ αὐτῶν. Συνωμίλησαν διὰ μακρῶν μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ ἐπειδὴ ὁ ἔμπορος ἐκεῖνος ἐγνώριζε τὴν διάλεκτον τῆς φυλῆς, δὲν προσεκλήθη κατὰ τὸ σῆθηες ὡς διερμηνεύς. Μετὰ τὴν ἐπισκεψὴν ταύτην, οἱ γέροντες ἔκαμαν πολλὰ μυστικά συμβούλια. Οἱ δύο ἐκεῖνοι ἄνθρωποι ἐπαγγέλοντο καὶ ἡ ἀριεῖς των ἐπροκάλεσε μεγάλην συγκίνησιν μεταξὺ τῶν ἀγρίων.

» Τέλος ἐν γενικῇ συνελεύσει, ὁ μέγας ἀρχηγός ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν φυλὴν σχεδὸν συμφωνίας, τῆς ὁποίας τὸ κύριον ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο ἢ εἰς Εὐρώπην ἀποστολὴ πεντηκοντάδος ἐξ ἡμῶν, ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παιδίων. Μετὰ πολλὰς ἀντιρρήσεις καὶ συζητήσεις ἡ πρότασις ἐγένε δεκτὴ ἡ νεοὶ τινες ἀρχηγοὶ ἀπεφάσισαν νὰ αναχωρήσουν μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των, παρελάμβανον δὲ καὶ ἐμὲ, πρὸς μεγάλην λύπην τοῦ Ἄνθους τῆς Σοφίας ὡς διερμηνεύς. Ὅταν τὸ πλοῖόν μας ἐναυάγησε, ἐπηγγαινόμενος εἰς Λονδίνον, διὰ νὰ υπάγωμεν ἐκεῖθεν εἰς Παρίσιον. Ὡς πρὸς ἐμὲ, ἐννοεῖτε βεβαίως ὅτι μετὰ συγκινήσεως ἐγκαταλείπων τὴν ὠραίαν ἐκείνην χώραν τῶν Μεγάλων Λιμνῶν, ἠλπίζα ὅτι ἡ μετανάστευσις αὕτη θὰ με διευκόλυνεν εἰς τὸ νὰ ἐπανεύρω τὴν οἰκογένειάν μου. Ἀλλὰ πῶς νὰ μαντεύσω κατὰ ποῖον παράδοξον τρόπον!»

— Ἡ Πρόνοια διεθύθη θαυμασίως τὰ πάντα, φίλε μου, εἶπεν ὁ κ. Μορδάς, ἄμα ὁ νέος ἐτελείωσε τὴν διήγησίν του.

— Τὸ ἴδιον εὐλογηζόμεν καὶ ἐγὼ, ἀγαπητέ μου ὑπέλαβεν ἡ σύζυγός του, χωρὶς νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Ρολάνδον ἂν ἐπέθυμε νὰ μείνῃ μόνος καὶ νὰ κοιμηθῇ πάλιν.

Ἄλλ' ὄχι βεβαίως ἠσθάνετο ἐαυτὸν ἐντελῶς καλὰ καὶ ἐπεθύμει ἀπεναντίας κερῆσῃ τὴν κλίνην ὅσω τὸ δυνατόν γρηγορώτερα. Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου ἀποβαλὼν τὴν ἐξὶν τῶν μαλθακῶν στρωμνῶν, κολὺ ὀλίγον θελήγητρον εὔρισκεν εἰς αὐτάς.

«Μαμμά, τί φορέματα θὰ βάλῃ ὁ ἀδελφός μου, ἠρώτησεν ἡ Εὐτυχία χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

Τοῦ πατρὸς της βεβαίως ἄλλὰ τί κωμικός που ἦτο ἄμα ἐνεδύθη οὕτω ἐκ τοῦ προχείρου! Ὁ Ρολάνδος ἦτο ὄχι μόνον ὑψηλότερος τοῦ κ. Μορδάς ἀλλὰ καὶ ἰσχυρότερος. Καὶ ἡ τρικυμία ἐξηκολούθει καὶ ἡ συγκοινωνία διὰ θαλάσσης μεταξὺ Λινὰρ καὶ Σαιν-Μαλώ εἶχε διακοπῇ καὶ μόνον εἰς τὸ Σαιν-Μαλώ ἠμπορούσαν νὰ εὔρουν τὰ κατάλληλα ἐνδύματα, τῶν ὁποίων ὁ ναυαγὸς εἶχεν ἀπόλυτον ἀνάγκην. Διότι ἡ Εὐτυχία δὲν

ἔβλεπε τὴν ὥραν καὶ ἠρώτα συχνὰ πότε ὁ ἀδελφός της θὰ ἐνεδύετο καλὰ, ὥστε νὰ εἰμπορέσῃ νὰ τον παρουσιάσῃ εἰς τὰς φίλας της.

Ἐνείκει πάντοτε τὰς θυγατέρας τοῦ συμβολαιογράφου, διότι αἱ ἄλλαι γνωριμίαι τὰς ὁποίας εἶχε κάμῃ εἰς τὸν τόπον δὲν ἐλαμβάνοντο ὑπόψιν. Διὰ τῆς ἐπομένης ἐπιστολῆς ἔσπευσε νὰ ἀγγείλῃ τὸ μέγα γεγονός εἰς τὴν Λουκιάν:

«Ἀγαπητῇ μου φίλῃ,

«Κράζε τὴν Ἀννίκαν καὶ ἐτοιμασθῆτε νὰκούσετε τὴν πλέον παράδοξον εἰδήσιν τοῦ κόσμου! Ὁ ἀδελφός μου, ὁ ὅποιος ἦτο ἀποθαμμένος (ὁὗτος τοῦλάχιστον ἐνομίσαμεν) μᾶς ἀπεδόθη ἀπὸ τὴν τρικυμίαν τῆς χθεσινῆς νυκτός. Πῶς; Ὅα σοῦ το διηγήθῃ ἐν ἐκτάσει ὅταν θὰ ἰδωθῶμεν, διότι πῶς νὰ γράφω τώρα τὰσα πράγματα! Ἐξῆσε τέσσαρα χρόνια μεταξὺ τῶν Ἰνδῶν τῆς Ἀμερικῆς, εἰς τὴν χώραν τῶν Μεγάλων Λιμνῶν. Τὸ πλοῖόν, τὸ ὅποιον τον μετέφερον εἰς Λονδίνον μὲ ἄλλους ἀγρίους, ἐναυάγησεν ἀπέναντι τοῦ Σαιν-Μαλώ. Φαίνεται ὅτι ὅλοι οἱ ἄλλοι ἐχάθησαν, διότι κανένα δὲν ἠμπούσαν νὰ εὔρουν. Τρομερὸν! Τί καλὸς, τί εὐμορφὸς που εἶνε ὁ ἀδελφός μου, ἂν καὶ ἀκόμη δὲν φαίνεται ἐξημερωμένος τελείως. Εὐχαριστῶ τὸν Θεὸν ἐξ ὅλης μου καρδίας, διότι τον ἔσωσεν. Ἐλησμονήσα νὰ σας εἶπω περὶ τοῦ σκύλου του, τοῦ λαμπροῦ σκύλου τῆς Νέας Γῆς, ὀνομαζομένου Νῶλ. Πῶσα ἔχω νὰ σας εἶπω! Ἀλλὰ πῶς ὁ Ἀγγήνωρ περιμένει τὴν ἐπιστολήν μου.

«Δύο λέξεις ἀκόμη! αἰφρον εἶνε ἡμέρα ἐπιπέφθεας εἰς τὸ Μοναστήρι. Θὰ πᾶτε νὰ τὸ πῆτε τῆς Ἀλίκης;

«Σὰς γλυκοφιλῶ ἢ Εὐτυχία σας.

[Ἐπεται συνέχεια] ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΒΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΤΙΜΩΡΗΜΕΝΟΙ

ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΝ

ΠΑΤΗΡ. ΠΡΟΣΩΠΑ } ΠΑΤΗΡ. ΠΑΥΛΟΣ, ΙΩΑΝΝΗΣ υἱοὶ του. ΠΕΤΡΟΣ, ἑτάδελφός των.

ΠΕΤΡΟΣ (Ἐρχόμενος ζωηρᾶς). Τί κάμνετε ἐδῶ;

ΠΑΥΛΟΣ (Περλυπῶς). Εἶμεθα τιμωρημένοι καὶ ἔχομεν ἕνα σωρὸ δουλειᾶ...

ΙΩΑΝΝΗΣ (Περισσότερον περιλυπῶς). Τί κρῆμα νὰ εἶνε κανεὶς τιμωρημένος μὲ τέτοιον ὠραῖο καιρὸ!

ΠΕΤΡΟΣ. Εἰσθε κουτοί. Κανεὶς δὲν σας φυλάγει ἔς τὸ χέρι σας εἶνε νὰ

μεταβάλετε εἰς διασκεδάσιν τὴν τιμωρίαν.

ΠΑΥΛΟΣ. Ὁ πατέρας ἔρχεται κάποτε καὶ βλέπει ἂν μελετῶμεν. Ἀλλὰ πῶς ἠμποροῦμε νὰ εἰπούμε ἀπ' ἐξῶ τὸ μάθημά μας, ἂν δὲν το μάθωμε;

ΠΕΤΡΟΣ. Αὐτὸς σας πειράζει; Ἐννοια σας. Ἐγὼ θὰ σας μάθω νὰ διασκεδάσετε πρῶτα καὶ ὕστερα νὰ λέτε τὸ μάθημά σας χωρὶς νὰ μελετήσετε.

ΙΩΑΝΝΗΣ. Τί καλὰ! Φθάνει μονάχα νὰ εἶνε ἀληθινὰ ὅσα λέγεις.

ΠΕΤΡΟΣ. Ὅα ἰδῆτε ἐγὼ εἶμαι κάπως μάγος.

ΙΩΑΝΝΗΣ. Σὺ, Πέτρε; θέλεις νὰ μας τρομάξῃς;

ΠΕΤΡΟΣ. Κάθε ἄλλο θέλω νὰ σας κάμω νὰ ἔχετε ἐμπιστοσύνην εἰς τὰς γνώσεις μου. Ἀκούσατε πρῶτα τί μου συνέθη.

ΠΑΥΛΟΣ. Ἄς εἶνε, λέγε, ἀλλὰ σύντομα.

ΠΕΤΡΟΣ. Δὲν με πιστεύετε; Εἶδα τὸν διάβολο.

ΠΑΥΛΟΣ. Τὸν διάβολο;

ΠΕΤΡΟΣ. Τὸν ἴδιον τὸν Σατανᾶ.

ΙΩΑΝΝΗΣ. Ἀστειεῖσαι;

ΠΕΤΡΟΣ. Ὅχι, σὰς λέγω, τὸν εἶδα μὲ τὰ μάτια μου.

ΙΩΑΝΝΗΣ. Πότε; Ποῦ;

ΠΕΤΡΟΣ. Τώρα ποῦ ἠρχόμεν, μέσα ἔς ἕνα κήπο.

ΠΑΥΛΟΣ. Πῶς εἶνε;

ΠΕΤΡΟΣ. Μοιάζει μὲ γάϊδαρο.

ΠΑΥΛΟΣ. Ἐγελᾶσθηκες, καίμνε; θὰ εἶδες τὸν ἴσκιόν σου.

ΙΩΑΝΝΗΣ. Χωρὶς ἄλλο αὐτὸ ἐγένε...

ΠΕΤΡΟΣ. Τί λέτε, ἀδελφοί, ἐγὼ του ὀμίλησα, καὶ αὐτὸς μου εἶπε πῶς ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ μάθῃ τὸ μάθημά του χωρὶς νὰ μελετήσῃ.

ΙΩΑΝΝΗΣ. Αὐτὰ νὰ τα πωλῆς εἰς ἄλλους!

ΠΕΤΡΟΣ. Ὁμολόγησε τοῦλάχιστον ὅτι ἡ ἱστορία μου ἔχει πολὺ ἐνδιαφέρον.

ΠΑΥΛΟΣ. Ἐγὼ ξεβῶ ἀκόμη ὠραῖότερας.

ΠΕΤΡΟΣ. Ἐλα δά!

ΠΑΥΛΟΣ. Ἄν εἶχα καιρὸν θὰ σου διηγούμην μίαν.

ΠΕΤΡΟΣ. Λέγε, λέγε, σοῦ ὑπόσχομαι νὰ σε κάμω νὰ μάθῃς τὸ μάθημά σου καλλίτερα ἀπὸ ὅτι το μανθάνεις ἕως τώρα.

ΠΑΥΛΟΣ. Νά. Τὸ πρῶγμα συνέθη εἰς τὸν θεῖόν μου τὸν Ἀνδρέαν, ὅταν ἦτο μικρός. Ἡ μητέρα του τον ἐπέπλητε πάντοτε ὅτι ἐσχόνετο πολὺ ἀργά. «Μητέρα, τῆς ἔλεγε, δὲν ἠμπορῶ νὰ σηκώθω πρὶν τελειώσω τὰς δουλειὰς μου. — Ποιὲς δουλεῖς. — Κάθε ἡμέρα, ἢ ὅχι κνηρία καὶ ἡ Προκοπὴ ἐρχόνται καὶ μὲ ὑποβάλλουν τὴν φιλονικίαν των. Ἡ μητέρα λέγει ὅτι εἶνε πολὺ ὠραῖα εἰς τὸν ἄνεμόν δάτι ἢ ἄλλη ὅτι πρὸς τὸν ἄνεμόν καὶ νὰ τρέξω εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ ἀκούω

και αποφασιζω οσον ημπορω δικαιότερον· αλλά πως να σηκωθώ πριν τελειώση ή δική;» Η μητέρα του τον εμάλωσε πολύ και τω είπε τον εξής τρόπον διά να σηκόνεται πρωί. «Βάλε με τον νούν σου, τώ ειπε, πως το κρεβάτι σου επήρε φωτιά, και πήδα διά να μή σε κάψουν αι φλόγες. — Καλά, μητέρα.» Την ακόλουθον ημέραν μένει άδωμη εις το κρεβάτι ή μητέρα του πηγαίνει και τον εύρισκει και τον επιπλήττει. «Δέν έχωμας δ, τι σου παρήγγειλα; — Ίσα ίσα, έβαλα με τον νούν μου ότι το κρεβάτι μου ηρχισε να καίεται, άλλ' ενθυμήθηκα πόσον άκνηρός είμαι και πόσες φορές σε έχωμα να λυπηθής και ήσθάνθη την ανάγκην να τιμωρηθώ, και είπα: Κάψου, άμελέστατε, διά να τιμωρηθής όπως σου πρέπει.»

ΙΩΑΝΝΗΣ. Έγώ έμαθα χθές κάτι άλλο διδακτικόν και ήθικόν και θά το ειπώ διά να λησμονηθή αυτό που ειπες σύ.

ΠΕΤΡΟΣ. Νά το ιδούμεν.

ΙΩΑΝΝΗΣ. Ένα παιδί, που ήτο εις ένα ζαχαροπλαστείο, ειχεν επάνω εις το κεφάλι του ένα πανέρι γεμάτο αυγά και βούτυρο. Είς τον δρόμον εις διαβάτης άπορροχτός τον σκουντά με όρμη, πίπτει το πανέρι, και αυγά και βούτυρο γίνονται μία όμειλέτα. Το παιδί έβαλε τές φωνές άπηλιτισμένον. Δεκατέσσαρας δραχμάς έστοιχίζαν τ' αυγά και το βούτυρον, και το άφεντικό του θά το έδερνε. Τί να κάμη; Είς θεατής συνεκινήθη και τον έδωκε πενήντα λεπτά· το πλήθος συναθροίζεται περί τού παιδιού, και άλλοι δε μιμηθέντες το παράδειγμα δίδουν άλλοι πολύ άλλοι όλίγον. Έμαζεύθησαν 22 δραχμαί και 35 λεπτά. Το παιδί χαμογελά, σκουπίζει τούς οφθαλμούς του, μετρά 14 δραχμάς, τας βάζει εις το θυλάκιόν του, έπειτα άνοίγει δρόμον μέσα από το πλήθος, πηγαίνει εις μίαν γραίαν και της δίδει τα υπόλοιπα. Άφ' ου εύχαρίστησε τούς καλούς ανθρώπους που τον συνέπνευσαν, έγύρισε όπισω εις την άγοράν και εξαναγόρασε τ' αυγά και το βούτυρον.

ΠΕΤΡΟΣ. Ωραία εινε ή ιστορία σου, αλλά δέν θά ήτον καλλίτερον να πηγαίναμε κάτω εις τον κήπον και να όμολούμε περιπατώντας;

ΙΩΑΝΝΗΣ. Ά, Πέτρε, μή μας βάλης εις πειρασμόν, πως φαίνεται που όμιλησες με τον διάβολον! Ημείς δέν ήμπορούμεν να έδωμεν από το δωμάτιον, διότι ο πατέρας μας το άπηγόρευσε.

ΠΕΤΡΟΣ. Μπα! θά περάσωμε από το παράθυρο και δέν θά πάρη ούτε ειδησι.

ΠΑΥΛΟΣ. Άλλά δέν μας ειπες το μυστικόν σου, πως να μάθωμεν σε όλίγα λεπτά, πώς να μάθωμεν το μάθημά μας.

ΠΕΤΡΟΣ. Πώς να μάθωμεν, χωρίς να το μάθωτε.

ΠΑΥΛΟΣ. Νά ιδούμε πως θά γίνη αυτίον άποφασιστόν, και ούτως.

ΠΕΤΡΟΣ. Νά πώς διαβάσετε το έν φθά φαίνεσθε πως το λέτε άπ' έξω.

ΠΑΥΛΟΣ. Μεγάλο πρόβλημα! Όλοι οι μαθηταί το ξεύρουν αυτό.

ΠΕΤΡΟΣ. Ναι, αλλά δέν ξεύρουν πως να κάμουν ώστε να μή τους ιδούν πάντοτε τους πιάνουν.

ΠΑΥΛΟΣ. Και σένα δέν σε πιάνουν ποτέ; Πές μου λοιπόν το μυστικό σου.

ΠΕΤΡΟΣ. Άντιγράφατε το μάθημα, και τυλίξετε με το χαρτί ένα βιβλίον· έπειτά το διαβάσετε χωρίς να νοιώση κανείς τί συμβαίνει.

ΠΑΥΛΟΣ. Ο πατέρας όμως δέν γελειέται με τέτοια.

ΙΩΑΝΝΗΣ. Κ' έπειτα ήμείς δέν έμαθαμεν να του κάμνωμεν τέτοια παιγνίδια. Προτιμώμεν το σωστόν και το δίκαιον.

ΠΕΤΡΟΣ. Ημείς όμως εις το Λύκειόν μας έφευρίσκομεν ένα σωρόν πράγματα.

ΠΑΥΛΟΣ. Νομίζεις ότι το δικό μας το μυαλό δέν είμπορεί να κάμη το ίδιο; Άλλά σεβόμεθα τον πατέρα μας, και ήξεύρομεν ότι θά λυπηθή άν μας έβλεπε να κάμνωμεν τιαύτα τεχνάσματα.

ΙΩΑΝΝΗΣ. Κ' έπειτα μ' αυτό το σύστημα δέν θά μάθη κανείς τίποτε.

ΠΕΤΡΟΣ. Όσο γι' αυτό έχομε πάντα καιρό να μάθωμε.

ΙΩΑΝΝΗΣ. Πέτρε, ή ήθική σου δέν μας άρέσει· θά πές μόνος σου να περικατήσης, άφ' ου ήμείς δυστυχώς είμεθα τιμωρημένοι.

Ο ΠΑΤΗΡ (Εισελθών αειριδιως). Τί βλέπω; όμιλείτε άντι να μελετάτε;

ΠΑΥΛΟΣ. Πατέρα, ο Πέτρος ήλθε να μας επισκεφθή, και δέν επήγγαινε να τον αφήσωμε να φύγη χωρίς να του ειπούμε τίποτε.

ΠΕΤΡΟΣ. Θεε, δέν ήξευρα πως ήσαν τιμωρημένοι.

Ο ΠΑΤΗΡ. Πραγματικώς αυτό δέν το ήξευρες; έπρεπε όμως να γνωρίζης ότι τα παιδιά χρεωστούν ύποταγήν εις τούς γονεείς των και ότι έχωμεν πολύ άσχημα να συμβουλεύης εις τούς εξαδέλφους σου το έναντίον.

ΠΕΤΡΟΣ. Τί θέλετε να ειπής, θεε;

Ο ΠΑΤΗΡ. Θέλω να ειπώ ότι ήκουσα όλην την συνδιάλεξίν σου και ότι είμαι πολύ δυσηρεστημένος μαζί σου. Θά τα ειπώ όλκ εις την μητέρα σου.

ΠΕΤΡΟΣ. Όσα ειπα, τα ειπα έτσι, άστυλα.

Ο ΠΑΤΗΡ. Είς αυτά τα πράγματα δέν χωρούν άστυλα. Νά φύγης από το σπίτι μας και να μή ξαναέλθης πριν περάση ένας μήνας.

ΠΑΥΛΟΣ. Πατέρα, όμιλησε χωρίς καλό σκοπό, εινε άσυλλόγιτος.

Ο ΠΑΤΗΡ. Έστω! άλλ' ειχεν ανάγκην ενός μαθήματος. Άπό σάς είμαι πολύ εύχαριστημένος διά το σεβας που δεικνύετε εις τας διαταγάς μου· δι' αυτό σας συχωρώ. Έλάτε να περιπατήσετε μαζί μου!

ΑΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΟΛΥΤΡΟΠΟΣ

Η ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έάν έκαστος εξ ήμων ήτο ύποχρεωμένος να παράγη δια τα πράγματα, τα όποια τω αναγκαιοῦσιν, ή κατάστασις όλων μας θά ήτο έλεεινή.

Άς ιδώμεν πόσοι άνθρωποι και πόσα βιομηχανικά συνεργάζονται διά την διατροφήν και την ένδυμασίαν του πτωχότερου μαθητοῦ δημοτικού τινος σχολείου.

Διά τον άρτον τον όποιον τρώγεις, άν ύποθέσωμεν ότι τον ζυμώνει ή μητηρ του, έχρειάσθη ο μυλωθρός και ο μύλος ο μεταβάλλων τον σίτον εις άλευρον. Ο σίτος άπεκλήθη διά τής εργασίας του γεωργού, τον όποιον πάλιν έδοθήθησε το ζεύγος των βοδών του και τα γεωργικά του εργαλεία.

Οι βόες προϋποθέτουν κτηνοτρόφους και βοσκούς, τα δε γεωργικά εργαλεία σιδηρουργούς και άμαξοπηγούς. Ο σιδηρος τον όποιον μεταχειρίζονται εις τα γεωργικά εργαλεία, έξηχθη εκ των σπλάγγων τής γής από μεταλλωρρούχους, εκθαρίσθη εις τα μεταλλουργεία από ειδικούς εργατάς.

Το βούτυρον και ο τυρός και το κρέας φέρουσιν εις τον νούν μας τυροκόμους και κρεοπώλας και γαλακτοκόμους. Το άλλας διά του όποίου γίνονται ναστιμώματα τα φαγητά δέν παρήχθη μόνον του άλλου με εργασίαν πολλήν εις τας άλυκάς. Η ζάχαρις μας έρχεται μακρόθεν και πόσοι άνθρωποι ειργάσθησαν διά την καλλιέργειαν και την μετακόμισίν τής μέχρης ήμων!

Άπό μακρυάς χώρας μας έρχεται και ο βάμβαξ· περι τής καλλιέργειας του όμιλησάμεν έν τινι των παρελθόντων φυλλαδίων· διά την μετακόμισιν και τούτου εις Εύρωπην εινε ανάγκη πλοίων. Τα πλοία στοιχίζουν ακριβά και ή κατασκευή των άπαιτεί ναυπηγούς, μηχανικούς, και επιτηδεύους εργατάς. Κρείσσεται ναύτας διά να κάμνωσι τας αναγκίας εργασίας έντός του πλοίου και κυβερνήτην όστις διά μέσου του άπειρου του ούρανού και τής θαλάσσης να εύρισκη την ασφαλή δδόν· ο πλοιαρχος έχει ανάγκην χαρτών και διαφόρων όργάνων όπως όποιοιζήν που εύρίσκειται. Και άφ' ου μετακομισθή ο βάμβαξ έχει ανάγκην εργασίας· πριν γίνη ένδυμα πρέπει να γίνη νήμα, να ύφανθή, να βαφθή, να κοπθή, να ραφθή. Πόσοι εργατάι, πόσα μηχαναί εργαζόνται διά τας διαφόρους αυτάς εργασίας!

Τα ύποδήματα κατασκευάζονται εις δέρματος· τούτο προέρχεται από την δόραν του βοός ή του μόσχου, ή όποια προπαρασκευάσθη με πολύν κόπον από τούς βυροδέφους. Ο βοσκός, ο βυροδέφης, ο ήλοποιός, ειργάσθησαν διά το ζεύγος των ύποδημάτων χωρίς να ύπολογίσωμεν ούτε το νήμα, ούτε την πλο-

σαν, ούτε την βαφήν, ούτε τα εργαλεία του ύποδηματοποιού.

Ο άνθρωπος δέν ήδύνατο να εινε συγχρόνως γεωργός, μυλωθρός, άρτοποιός, άμαξοπηγός, σιδηρουργός, μεταλλωρρούχος, ναυτικός, ύφαντής, ράπτης, βυροδέφης, ύποδηματοποιός, κείσσης, ζυλουργός. Μόνος δέν θά ήδύνατο ούδε τά μέσα τής ύπερασπίσεώς του να κατασκευάσθ ή θά ήτο άσπλος άπέναντι τής πείνης και του φύχους, άπέναντι όλων των άγριων ζώων και των αιτίων τής καταστροφής.

Η συνεχής έπασχόλησις τής διανοίας εις έν και το αυτό αντικείμενον άναπτύσσει ιδιαιτέρως το πνεῦμα ως προς την κατανόησιν του αντικειμένου τούτου.

Έκαστος άνθρωπος διά να παρέχη εις τούς άλλους όσον το δυνατόν περισσότερας εκδουλεύσεις πρέπει να καταγίνεται εις μίαν και την αυτην εργασίαν.

Είς τα χωρία ο ζυλουργός εινε συγχρόνως λεπτουργός και έπιπλοποιός. Μεταβαίνων άλληλοδιαδύχως από μιάς εις άλλην εργασίαν δέν εινε ικανός δια καμμίαν διά τούτο ο, τι κατασκευάζει εινε άποψον και άκαλαίσθητον.

Είς τας πόλεις ο ζυλουργός εινε μόνον ζυλουργός, επίσης και ο λεπτουργός και ο έπιπλοποιός· έκαστος περιορίζεται εις το έργον του και το κάμνει τελειότερον.

Είς τα μικρά μέρη δέν εινε δυνατόν να εφαρμοσθή άπολύτως ή διαίρεσις τής εργασίας ή ο κ α τ α μ ε ρ ι σ μ ο ς τ ω ν ε ρ γ ω ν, ως λέγουσιν οι έπιστήμονες. Είς τα χωρία ο παντοπώλης πωλεί και ύφασματα και σιδηρικά και γραφικην ύλην και ιατρικά άκμήν· ή πώλησις ένός μόνον είδους δέν θά τω έδιδεν άρκετόν κέρδος να συντηρηθή.

Είς τας μεγάλας πόλεις αι βιομηχανικαι ειδικόττες εύρίσκουσιν άρκετήν πώλησιν. Διά να εισέλθη διαίρεσις τής εργασίας προϋποτίθεται μεγάλη πώλησις. Διότι δέν άρκεί να παράγη τις, πρέπει και να πωλή, να καταναλώσκη τα προϊόντα και τα έμπορεύματά του.

Ο βιομηχανός ο όποιος έν μόνον είδος κατασκευάζει τελειοποιεί τα εργαλεία του, και επιτυχάνει εργασίαν ταχύτεραν και καλλίτεραν· άλλα πρέπει να κάμη σημαντικήν εξαγωγήν, ειδη μή εινε κατεστραμμένος.

Ο άγοραστής έλκύεται από την εύδημίαν· άλλα βιομηχανικόν τι προϊόν θά γίνη εύθηλον πρέπει να έλαττωθούν τα έξοδα τής κατασκευής· τούτο δε επιτυγχάνεται διά τής λεπταμεροῦς διαίρεσεως τής εργασίας εις έκάστην βιομηχανίαν. Άς λάβωμεν παράδειγμα την κατασκευήν βελονών και καρφοβελονών.

Η βελόνη πριν δοθή εις το έμπόριον διερχεται από τας χείρας όδοήκοντα και

πλέον διαφόρων εργατών, μία δε χιλιάς βελονών αξίζει μόλις τέσσαρας ή πέντε δραχμάς. Η κατασκευή των καρφοβελονών περιλαμβάνει δεκατέσσαρας χωριστάς εργασίας, τας όποιας κάμνουσιν δεκατέσσαρων ειδών εργατάι, οίτινες ήμποροῦν να κατασκευάζουσιν πενήντα χιλιάδας εις μίαν ήμέραν. Είς εργατής μόλις θά ήδύνατο να κατασκευάση είκοσι και πέντε καρφοβελόνας καθ' έκάστην, έαν έπρεπε τά τας άρχίζη και να τας τελειώση ο ίδιος· οι δε δεκατέσσαρες εργατάι θά κατασκευάζον μόλις τριακοσίας πενήκοντα.

Η ΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ [Συνέχεια· ίδε σελ. 67]

Ο Φράντς και ή Αίλιβετ ήσαν τόσοσιν μικρά παιδιά ότε τα παρέλαβον εις την κατοικίαν της όστε σχεδόν δέν ενθυμοῦντο το μέρος εις το όποιον διήλθον τα πρώτα έτη τής ζωής των· έπειδή δε ή δυστυχής μάμμη εκλαιεν όσάκις όμιλει περι των γονέων των, τα παιδιά έγνώριζον άσυγχρίτως όλιγώτερον τον πατέρα των και την μητέρα των, παρά τούς προγόνους, των όποιων την ιστορίαν διηγείτο άκαταπαύστως ή κυρία Γκρέντζ.

Ο σπουδαιότατος εκ των προγόνων τούτων ήτο κατά τας διηγήσεις της εις γερουσιαστές όνομαστός διά την μεγάλην αυτού περιουσίαν και την μεγαλοπρέπειαν.

Έν Νυρεμβέργη, πλησίον τής πλατείας της Άγοράς ήτο παλαιά οικία, ήτις άλλοτε ήτο ιδική του· όσον δε κουρασμένη ή βιαστική και άν ήτο ή γραία Γρέντζ, όταν διήρχετο εκείθεν ίστατο και παρετήρει τας ώρας γλυφάς τής προσώφους και τα μικρά επί τής στέγης παραθυράκια. Ότε δε ο Φράντς και ή μικρά Αίλιβετ ήσαν μαζί της, ή γραία έλεγεν εις τα παιδιά να σταθώσι πρό τής μεγάλης θύρας, και άν αυτη ήτο άνοικτη παρήγγελεν εις αυτά να παρατηρήσωσιν έντός και να θαυμάσωσι την ώραν διακόνησιν.

— Άχ, παιδιά μου, να το σπίτι που εκάθητο ο πρόππακός σας ο γερουσιαστής, εκείνος που ήτο τόσοσιν τίμιος και τον έτιμώσαν όλοι· έτρωγες πάντοτε εις το τραπέζι του Αυτοκράτορος, όταν ο Αυτοκράτωρ ήρχετο εις την Νυρεμβέργην· αυτός εινε που έχει τόσοσιν ώραϊον

τάφον εις το νεκροταφείον, και έβιδη τόσα χρήματα εις τούς πτωχούς. Πόσες φορές ανέβη αυτην την σκάλα, ντυμένος το ώραϊον φόρεμα του γερουσιαστοῦ που ήτο καταστολισμένο με γουναρικό! και πόσες φορές ή γυναίκα του που ήτο τόσοσιν εύμορφη και τόσοσιν καλή κατέβηκε αυτην την σκάλαν με το μεταξωτό της φόρεμα που ήτο καταστολισμένο με ταυτέλες. Άχ, παιδάκια μου, οι πρόγονοί σας ήσαν έπίσημοι άνθρωποι. Που να ήξευραν πως τα τριτέγγονά τους θά εινε τόσοσιν πτωχά! . . .

Έπειτα δε προσέθετε :

— Σάν δέν μπορέιτε να είσθε τόσοσιν πλούσια, είμπορέιτε όμως να γίνετε τόσοσιν καλά, όσον ήσαν ο πρόππακός σας και ή γυναίκα του.

Άλλοτε ή κυρία Γκρέντζ όμιλει προς τον Φράντς και την μικράν Αίλιβετ περι άλλου τινος προγόνου των, όστις ήτο μέγας καλλιτέχνης· ήτο τορνευτής (ακαλιστής) χρυσοῦ και άργύρου και ειχε κατασκευάση κύλικας και διασκοπτήρα τεχνικώτατα έστολισμένα με διάφορα πρόσωπα, με άνθη, φύλλα και καρπούς, κύλικας και διασκοπτήρα, τα όποια οι πρίγκηπες και οι εύγενείς ήγόραζον διά τας τραπέζας των, και των όποιων ή εργασία ήτο έξοχος.

Έφυλάττετο άκόμη εις το βασιλικόν άνάκτορον, το λεγόμενον Πύργος και κείμενον εις το έτερον άκρον τής πόλεως, ωραιότατον κύπελλον, το όποιον ο πρόγονός των ειχε κατασκευάση όπως χρησιμεύση εις έπισήμους περιστάσεις, καλλιτέχνηι δε διαφόρων χωρών ήρχοντο να το ιδώσι και να ζωγραφώσασιν το σχέδιόν του.

Άλλος πρόγονός των έφιλοτέχνησε τα περισσότερα λίθινα γλυπτικά έργα, τα όποια στολίζουν τας εκκλησίας τής Νυρεμβέργης· άλλ' ή κυρία Γκρέντζ δέν ήξευρεν ακριβώς ποία· ο Φράντς όμως έπεσκέπτετο συχνά τας εκκλησίας, παρετήρει τα συμπλέγματα τα όποια παριστανον σκηνάς εκ τής Άγίας Γραφής και εύχαριστείτο μέγαςως συλλογίζόμενος ότι ήσαν έργα του προπάτορός του.

Έσυλλογίζετο ότι εινε πολύ ώραϊον πράγμα ν' αφήση κανείς άφ' ου άποθάνη άριστουργήματα τα όποια να θαυμάζουσιν οι άνθρωποι και να καταστήσουν άλλησμόνητον το όνομά του. Και όσιν περισσότερον ήκουε να γίνεται λόγος περι τής αξίας, τής έπισημότητος των προγόνων του, ή τόσοσιν περισσότερον δυσηρεστημένος ήτο εκ τής καταστάσεως εις την όποιαν εύρίσκετο και πρό πάντων εκ τής τέχνης εις την όποιαν τον ειχε βάλη ή μάμμη του, τέχνη, την όποιαν ειχεν εκλέξη και αυτη ως την μόνην ήτις ήδύνατο να τω εξασφαλήσκη τον άρτον του και να τον καταστήση ικανόν να φανή χρήσιμος εις την αδελφήν του.

Ότε ο Φράντζ έγινε δώδεκα ετών, η κυρία Γκρέντζ έδεχθη μετά χαράς και εύγνωμοσύνης την πρότασιν του γέροντος γείτονος Στάρχ, του βαρελοποιού, όστις είχε την καλωσύνην να προσλάβη τον Φράντζ ως μαθητευόμενον.

Κατά την εποχήν εκείνην είχαν αναπτύχθη μέγਾਲως ή βιομηχανία μικρών και μεγάλων βαρελιών ζύθου. Ο ζύθος της Νυρεμβέργης ήρχισε να γίνεται όνομαστός, πολλά δε βαρέλια εστέλ- λοντο έκαστον έτος εις τα άλλα μέρη της Γερμανίας.

Ευνόητον λοιπόν είνε διατί ή κυρία Γκρέντζ εθεώρησεν ως φιλικήν χάριν την πρότασιν του Στάρχ, ουδέ έσκέφθη να έρωτήσει τον έγγονόν της αν τω ήρεσκε να κατασκευάζη εις όλην την ζωήν του βαρέλια.

Ο Φράντζ κατ' αρχάς ήτο κατευχαριστημένος και υπερήφανός, διότι έγινε μαθητευόμενος και δεν θα έπηγγαινε πλέον εις το σχολείον, όπου ενόμιζεν ότι έμαθεν όσα ήξευρεν ο διδάσκαλός του, τω έπαίνετο διασκεδαστικόν να προνίξη και να πλανίξη σανίδα, να βοηθή τον Μαστροστάρχ και τους εργάτας του και ε- συλλογίζετο μετά τινος ύπερηφανείας την ημέραν κατά την όποιαν και αυτός θα ήδύνατο να κατασκευάση εν βαρελάκι, θα τω έθαζε τριγύρω τα σιδηρένια βερ- γιά, θα έκλειε με προσοχήν όλα τα ανοίγματα διά να μη χύνεται ο ζύθος.

Αλλά μετά τινα καιρόν εκουράσθη να κατασκευάζη βαρέλια, τα όποια ήσαν όλα όμοια κατά το σχήμα και μόνον κατά το μέγεθος διέφερον.

Τί διαφορά, έλεγε με τον νούν του, αν ήμπορούσα να εργασθώ όπως ο πρό- παππός μου, να κάμνω ποτήρια ασημένια και μαλαματένια και να εύρισκω εγώ με τον νούν μου το σχήμα των! Θα τα εστόλιζα με κάθε είδους στολίδια, και θα έγίνετο γνωστόν το όνομά μου ή καλ- λίτερα θα έγινόμην γλύπτης, όπως ο άλλος πρόγονός μου, και θα παρίστανα τα πρόσωπα και τας σκηνάς της Αγίας Γραφής, τας όποιας μου διηγήθη τώσας φορές ή μάμμη μου. Αυτή είνε τέχνη που δεν θα με κάμη να στενοχωρούμαι, και θα μου φέρη χρήματα και δόξαν.

Η κυρία Γκρέντζ δεν εφαντάζετο ποιάς ιδέας έγένησεν εις τον έγγονόν της όμιλούσα διαρκώς εις αυτόν περί του παρελθόντος μεγαλείου της οικογε- νείας των.

Αι, Μαστροστάρχ, έλεγεν όταν συνήντα κατά τύχην τον γέροντα βαρε- λοποιόν, πώς πάγει ο νέος μαθητής σου, ο έγγονός μου; Είνε τακτικός, αγαπά τη δουλειά όπως του έχω είπη τώσας φορές πως πρέπει να κάμη αν θελή να γίνη καλός βαρελοποιός σαν τον κύριόν του;

— Αχ! κυρία Γκρέντζ, ο έγγονός σου

είνε χαριτωμένο παιδί! δεν ήμπορώ τί- ποτε κακόν να είπω έναντίον του! αλλά δεν αγαπά την τέχνην μας. Εγώ βλέπω άμέσως αν ένας τεχνίτης δουλεύη με όλη την καρδιά του ή αν τρέχη εδώ και εκεί το μυαλό του όταν προνίξη ή κτυπά με τον κόπανον ίσως αλλάξη. Πρέπει νάλλης να τον ίδης, κυρία Γκρέντζ, να τον ίδης.

— Μα τί του ήλθε αυτό του παι- διού; τί έχει; έσκέπτετο ή γραιά μάμμη, αν' ου ήκουε τούς λόγους του Στάρχ. Μου φαίνεται παράξενον πράγμα, ο Φράντζ που είνε τόσο καλό και γνω- στικό παιδί εις το σπίτι να μη εύχαρι- στη τον προπαππά του. Τί νάχη το παιδί; Τί να συλλογίζεται; Πρέπει να του αναφέρω άλλην μίαν φοράν τον πρό- παπόν του, τον γερούσιασθέν Βούτζελ, όστις ήρχισε το στάδιόν του ως μαθητής χρυσουχού και προώδευσε σιγά σιγά και ανέβη εις ύψηλά αξιώματα και εκάθητο εις το μεγάλο σπίτι που είνε εις την Πλατείαν της Αγούρας. Αχ! ο Φράντζ πρέπει να προσπαθήση να μιμηθή τον πρόπαπόν του.

Δύο έτη άφ' ότου ο Φράντζ είχεν έμβη ως μαθητευόμενος εις το βαρελο- ποιείον του Στάρχ, ή Λίσβετ προσεβλήθη από κατοικήτη πυρετόν, όστις έκαιε με- γάλην θραύσιν εν Νυρεμβέργη. Επί τινα καιρόν ήτο εις κίνδυνον. Ο Φράντζ ή- γάπη πολύ την αδελφήν του, μολοντί δε ήτο μικροτέρα του τη έλεγε πάντοτε τας σκέψεις του και τη ενεπιστεύετο την στενοχωρίαν του.

Εφ' όσον διήρκεσεν ή ασθένεια της Λίσβετ ο Φράντζ δεν έσκέφθη άλλο τι. Τόσον ελυπητό βλέπων αυτήν να υπο- φέρη, τόσο εφοβείτο μήπως την χάση ώστε έλησμόνει τας φιλοδόξους σκέψεις του και τα παράπονά του διά το έ- πάγγελμα το όποιον κατεδικάσθη να μάθη.

Εβόηθει την μάμμην του να περι- ποιήται την μικράν ασθενή, ότε δε ήτο εις την οικίαν ήτο ήσυχος και περιποιη- τικός και ήθελε να φανή όσον το δυνατόν ώφελιμώτερος.

Ο Φράντζ ουδέποτε εφαντάζετο ότι ήτο δυνατόν να κάμη τόσα πράγματα εις το μαγειρείον ήναπτε την θερμάστραν, ήτοίμαζε την σούπαν, και έφηνε τον καφέ. Η κυρία Γκρέντζ δε έπαυε να επαναλαμβάνη εις τας γειτονισσάς ότι ο έγγονός της ήτο ή προσωποποίησις της επιτηδειότητος.

Μετά μακράς αγωνιώδεις εβδομάδας, ή κατάστασις της Λίσβετ έβελιώθη, μετ' όλίγον δε ή μικρά ασθενής εισήλθεν εις το στάδιον της αναρρώσεως. Αλλά τότε ήτο άνάγκη μεγάλης ύπομονής. Ητο ιδιότροπος, μεμψιμοιρος και άνοπόμοτος ήθελε να τρώγη πράγματα, τα όποια δεν έπετρέπετο να φάγη, δεν έτρωγε δε έ-

κείνα τα όποια είχαν ετοιμασθή δι' αυτήν.

Ενώστε εφορτόνετο τον Φράντζ να έλθη να την διασκεδάση άλλοτε τον εδέ- χετο με τραγύτητα και δυσηρεστέτα. Εύτυχώς ταύτα δεν διήρκεσαν πολύ, και ή Λίσβετ έγινε καλή και φαιδρά όπως ήτο πρότερον. Αλλά δυστυχώς ή ασθέ- νεια την είχε καταστήση χωλήν και ο ιατρός εφοβείτο μήπως μείνη καθ' όλην την ζωήν της. Αντί να τρέχη, όταν έλθη ή άνοιξις, με τον Φράντζ εις τούς άγρούς, θα ήτο ήναγκασμένη να άρχή- ται εις τα άνθη και τούς πρασίτους κλά- δους, τούς όποιους θα τη έφεραν ο αδελφός της, όπως τη δείξη ότι ή άνοι- ξις ήλθεν.

Η πάθησις αυτή έκαιε να φαίνεται εις την Λίσβετ άτελειώτος ο καιρός, όταν ά- νεχώρει ο Φράντζ. Είμενον ακίνητος εις το άνάκλιτρον πλησίον του παραθύρου και παρετήρη την κυρίαν Γκρέντζ ή όποια έγνηθεν, ή έπλεκεν, ή ήσχολείτο εις άλλας οικιακάς εργασίας.

Αλλά ή Λίσβετ είχε πολύ ζωνρόν πνεύμα, και ήναχαιστείτο να έπινοή δια- φόρους ιστορίας, τας όποιας διηγείτο προς τον έκαστόν της τοιουτοτρόπως μολοντί έμενε διαρκώς εις το παλαιόν έκεινο δωμάτιον, εύρισκε τρόπον να τα- ξειδεύη με την φαντασίαν της και να περά εύαρέστως τον καιρόν.

Μετά το τέλος του γεύματος ότε αι σιλπανι χύτραι ανέλαμβάνον πάλιν την θέσιν των πλησίον του τούχου του μι- κρού μαγειρείου, ή μάμμη έφερε την Λίσβετ πλησίον της πυράς και εκάθητο πλησίον της με την άνέμην της. Εκεί ενώ δια των δακτύλων της εσχημάτιζε την λεπτήν κλωστήν, ή γηραιά μάμμη διηγείτο εις την έγγονήν της διάφορα πράγματα. Ενώ δε ή Λίσβετ ήκουε προσεκτική κανέν γερμανικόν παραμύθι, ή την ιστορίαν πατριάρχου τινός της Παλαιάς Διαθήκης, οι δακτυλοί της δεν έμενον άργοί.

Δεν είχε παιγνίδια, άλλ' ήξευρε να κάμη με ό,τι έπιπτεν εις τας χείράς της ο πολυτιμώτερος δε θησαυρός της ήτο παλαιά τινα ξύλινα αδράκτια, τα όποια άλλοτε άνήκον εις άργαλειόν, διά του όποιου ή μάμμη της κατεσκευάζε τρί- χαπτα. Ησαν λαμπρά παιγνίδια τα αδράκτια έκείνα τα όποια ήσαν από μαύ- ρον ξύλον ή μικρά Λίσβετ τα έξελάμ- βανεν ως ανθρωπάκια, ως ήρωας και ήρωίδες των διηγήσεων της γραιάς μάμμης.

Και άλλοτε μόν τα αδράκτια παρί- στανον συμμορίαν ληστών ή όποια ήρ- παζεν ώραιάν κόρην και την έκλειεν εις έν φρούριον, όπότεν κατάρθωνε να την άπελευθερώση εις ικπότης με τούς όπα- δούς του! άλλοτε τα εφαντάζετο ως μι- κροσκοπικούς νάνους, οίτινες έξων έν-

τός μαγειυμένου τινός δάσους και εξήρ- χοντο μόνον την νύκτα διά να χορεύουν εις την λάμψιν των πυγολαμπίδων.

Όταν δε ή κυρία Γκρέντζ ώμίλει εις την Λίσβετ περί του Αδάμ και της Εύας, περί του Νώε και της κιβωτού του, περί της Αγαρ και του Ισμαήλ εις την έρημον, περί του Ιωσήφ και των αδελφών του, ή περί των Ισραη- λιτών διερχομένων την Έρυθράν θάλασ- σαν, ή μικρά κόρη ήθελε να παριστάνουν τα μαύρα ξύλα της όλα ταύτα τα πρό- σωπα.

[*Έπεται συνέχεια]

ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΟΥ

ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ

— Γυναίκα σήμαρα θα δουλέψω έως το μεσημέρι στο χωράφι, είπεν ο Γεωρ- γούλας εις την γυναίκα του. Το μεση- μέρι νάνε έτοιμο το φαγι' να μου τηγα- νίσης ένα λουκάνικο και να πιάσης και ρετσινάτο από το βαρέλι.

— Μή σε μέλη, είπεν ή Κατερίνα όταν έλθης θα είνε όλα έτοιμα.

Όταν έπλησίασε το μεσημέρι ή Κα- τερίνα έλαβεν ένα λουκάνικον από το κελλάρι, έβαλεν όλίγον βούτυρον εις το τηγάρι και έθεσεν αυτό επί της πυράς. Το λουκάνικον ήρχισε να τηγανίζεται ή Κατερίνα το έπρόσεχε κρατούσα την λαβίδα του τηγαριού, συλλογίζομένη την εύχαριστήσιν την όποιαν θα έχη να φάγη με τον άνδρα της, όστις την ημέραν συνήθως έτρωγεν εις τον άγρόν.

Τότε έσκέφθη ότι ενώ έτηγανίζετο το λουκάνικον, ήδύνατο να υπάγη εις το άλλο δωμάτιον όπου ήτο το βαρέλι και να πιάση κρασί.

Έβηκε τότε το τηγάριον επί της πυ- ρεστίας, έλαβε μίαν κανάταν, έπήγεν εις το άλλο δωμάτιον και ήνοιξε τον σω- λήνα' άλλ' ενώ το κρασί έτρεχεν εις την κανάταν, ενθυμήθη αφνης ότι ο σκύλος δεν ήτο δεμένος.

— Δυστυχία μου, αν μου άρπάξη το λουκάνικο!

Και διά μιάς ώρμησεν έξω, άλλ' έφθασε την στιγμήν κατά την όποιαν ο σκύλος είχεν άρπάση το λουκάνικον.

Η Κατερίνα έγινεν έξω φρενών' άλλ' ούτος έτρεγε ταχύτερον της Κα- τερίνας και αυτή δεν ήμπορεσε να τον προηθάση.

— Ένα πράγμα που πάγει, πάγει πλειά, είπε.

Και λαχανιασμένη έπήγεν εις το άλλο δωμάτιον διά να λάβη την κανάταν.

Καθ' όλον το διάστημα το κρασί έξη- κολούθει να ρέη, διότι ή Κατερίνα είχε λησμονησί να κλείση τον σωλήνα' άλλ' άφού έγέμισεν ή κανάτα, το κρασί έξε-

χείλισε και έρρεεν έξω και έγέμισε το πάτωμα.

Ότε ή Κατερίνα ανέκλυψε την νέαν ταύτην συμφοράν ανέκραξε:

— Τι να κάνω, Θεέ μου, τί να κάνω!

Είμεινε συλλογισμένη στιγμάς τινας, και ενθυμήθη ότι εις την αποθήκην υπήρ- χεν εις σάκκος άλεύρου.

— Έτσι θα διορθώσω το πράγμα.

Καλά λέγουν ότι κάθε πράγμα χρησι- μεύει εις κάτι. Τί καλά που εύρέθημε το άλεύρι! έλεγε και έσκορπίζε άλεύρι επάνω εις το σανίδωμα διά να στεγνώση το κρασί.

Αλλ' ενώ έπηγαινοήρχετο αναποδο- γύρισε την κανάταν. Αλλ' ο δυστυχής Γεωργούλας δεν θα πήη κρασί.

— Πολύ σωστά όπου είνε το ένα τρέχει και το άλλο το μισό κρασί ήτο χάρμου, έπήγε και τάλλο να το εβρη.

Και έξηκολούθει να σκορπίξη άλεύρι κατευχαριστήσιν από την ιδέαν της, και βλέπουσα το πάτωμα από μαύρον να γίνεται άσπρον.

Το μεσημέρι ήλθεν ο Γεωργούλας.

— Αι, γυναίκα, είν' έτοιμο το φαγι;

— Δεν ήξεύρεις τί τρέχει, είπεν ή Κατερίνα. Σου είχα τηγανίσθη το τελευ- τώτο λουκάνικο που είχαμε' άλλ' ενώ έπαινα κρασί, ο σκύλος άρπαξε το λου- κάνικο' έπειτα ενώ εκυνηγούσα το σκύλο, έχύθη το κρασί, ενώ έστέγνωσε το πά- τωμα με άλεύρι έχύθη και ή κανάτα, αλλά όλα διορθώθηκαν, και το πάτωμα είνε καθαρό.

Φαντάζεσθε την έντύπωσιν του Γεωρ- γούλα! Κοντά εις τα άλλα πάγει και το άλεύρι!

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

ΠΑΗΡΟΜΕΝΗ ΕΥΤΑΞΙΑ

— Βλέπεις αυτά τα δύο είκοσαράκια; είπεν ο Μιλτιάδης εις τον Αλέξανδρον.

— Είνε κατακόινουργια και λάμπουν σαν ήλιος. Ποιός σου τάδωκε;

— Η μητέρα μου τάδωκε γιατί ή- μουν φρόνιμος' κάθε φορά που δεν είμαι άπειθής, και ξεύρω τα μαθήματά μου, ή μητέρα κρατεί λογαριασμό και μου τα πληρώνει.

— Ω! είπεν ο Αλέξανδρος.

— Τι ώ! δεν σ' άρέσει;

— Εγώ θα έντρεπώμην να πληρώνω- μαι διά να είμαι φρόνιμος. Όταν είνε εύπειθής κανείς, όταν μαθήσθη το μά- θημά του κάμνει το καθήκόν του, κ' εγώ δεν θα ήθελα να με πληρώνουν, διά να κάμω το καθήκόν μου. Εγώ το κάμνω χωρίς ανταμοιβήν.

Ο Αλέξανδρος έχει δίκαιον' πρέπει να κάμνωμεν το καλόν χωρίς να περιμέ- νωμεν ανταμοιβήν' αν όμως ο πατήρ ή

ή μητηρ θέλουν ν' ανταμοιβούν τον υιόν των ή την θυγατέρα των, διότι είνε καλά παιδιά, μεβάρως τα παιδια ήμπορούν να λάβουν με εύχαριστήσιν τα σημεία αυτά της εύχαριστήσεως των γονέων' αλλά το καθήκόν των πρέπει να κάμνουν διά το καθήκον και όχι διά την ανταμοιβήν, να το κάμουν και αν δεν λαμβάνουν αντα- μοιβήν, και να μη περιμένουν ανταμοιβήν.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Μαμά, έρωτά ο Μιμής, διατί κυνηγούν τούς λύκους;

— Διότι σκοτώνουν τα μικρά άρνάκια, παι- δι μου.

Και ο Μιμής;

— Τότε διατί δεν κυνηγούν και τούς κρεω- πώλας;

Βεσάλη από της Ημέρας της Άνοιξις

Ο Κορσιοκεφαλάκης μας έχασε μιά φορά βιβλίον που το έλεγαν, νομίζω, Μαρουσία. Και μολοντί έψαχνε με τόση απελπισία δεν είμπορούσε ο φτωχός να τόβρη πουθενά. Ηγόρασε ροδάκινα ώραία μετ' όλίγον, ενώ δε έτρωγεν αυτά να ή βλέπει το βιβλίον εις την γωνίαν κείμενον όπου το είχε βάλη. Ο φίλος μας φίλος μας με το κουφό κεφάλι. Έπαιτα κάποι' ήκουσεν ο Κορσιοκεφαλάκης. "Ότι έχασε βιβλίον εις κ' ο φίλος του Κωσταντής, και καθ' όδόν τον φίλον του Κωσταντήν συναν- [ήσας

Και συμβουλήν ώρέλιμαν να δώση αυτό βελήσας «Πάρε, τω λέγει, φίλε μου, ροδάκινα και φάγε Κ' ενώ τα τρώγης στρέψ' εύθύς την κεφαλήν σ' [όλίγον

Κ' εις την γωνίαν θα ίδης άμέσως το βιβλίον.

Βεσάλη από του Τόπου του Φοίβου

ΑΔΑΗΛΟΓΡΑΦΙΑ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

Οι στίχοι σου, Αφρόδιτη Αχιλλεύ, μου ενθύμησαν τούς στίχους του κάρου' δεν έχουν μέτρον, δεν έχουν συμμετρίαν' άλλος μικρός, άλλος μεγάλος, και μόνον εις το τέλος μιά όμοιοκαταλήξια, άνεπιτυχής και αυτή ως επί το πλείστον. Για δοκίμασε τίποτε καλλιτέρους να γράψης.

Ευπρόσδεκτος εις τούς διαγωνισμούς, φίλε Χρήστε Ράγες. Ζήτησεν όμως κανέν άλλο ψευδώνυμον άσχετον προς την ιστορίαν του 21, διότι τα ήρωικά ψευδώνυμα είμπορούν και αυτά να γίνουν άφορμή να έμποδισθ ή πάλιν ή είσοδος μου εις την Τουρκίαν.

Ναι, Κόρη της Δοξασμένης Ίδης, πολύ ενδιαφέρουσι να μανθάνω να προόδους των φί- λων μου και αισθανόμαι άνεκφραστον χαράν όταν βλέπω ότι ο έλεγχος των έξετασέωντων είνε τόσοσ άνταρρουντικός όσον ο ίδιός σου. Δεν είχα δα και άμφιβολίαν ότι θα είσαι εν των άριστων της τάξέως σου. Ο,τι μοι έστειλες ταχυδρο- μικώς ελήφθη.

Εκ των τριών ψευδωνύμων, Αφρικανική Πάθηρ, αυτό προτιμώ' άλλά δεν είκομεν να γράφεις τας λύσεις εις χωριστόν χαρτίον από την επιστολήν;

Όλίγην ύπομονήν άκόμη, φίλε Α. Ν. Πε- τραλιά, και θα ίδης τί άπέγγιμαν και οι ναυαγοί της "Ηρας". Την προσεχί έβδομάδα θα δακ- νησθούν τα φυλλάδια 19 και 20 του 1893.

Βλαβες έως τώρα 18 φυλλάδια, φίλε Κώκο

1. Διαμαντίδη; Μετ' ἄλιγον δὲ λάβης καὶ τὰ ἄλλα 6.

Ὅταν δὲν βλέπεις νὰ δημοσιεύονται αἱ πνευματικαὶ σου ἀσκήσεις, Ἀνδρέε Σουλιάτα, νὰ μὴ ὑποθέτῃς ὅτι ἐχάρισαν, δίδει αὐτὸ ποτὲ ἕως τῶρα δὲν συνέβη, ἀλλὰ νὰ εἶσαι βέβαιος ὅτι ἀπερρίφθησαν ὡς ἀνεπιτυχεῖς καὶ νὰ στέλλῃς ἄλλας καλλιτέρας. Τὸ ἔϊον κἀμνον καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι μου.

Καὶ ὁ Ἔσπερος ποῦς εἶνε; Παύλ λεπτολόγος καὶ πολὺ ἀπαιτητικὸς.

Ἐδῶ μεταβάλλονται νόμοι τοῦ κράτους, Καμικὴ Ἀριστοφάνη, ἕως ἔσπου νὰ εὐρεθῇ ὁ τέλειος. Ὑποθέσεις λοιπὸν δεῖ δὲν ἦτο ἐπιτετραμμένον νὰ τελειοποιηθῇ καὶ ὁ κανονισμὸς τῶν μεταμορφώσεων διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς μεταβάσεως ἀπὸ μιᾶς λέξεως εἰς ἄλλη διαφέρουσαν κατὰ τὸν τονισμὸν; Ἐγὼ ἤεις ἐδημιούργησα τὸ εἶδος τοῦτο τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων, τὰς μεταμορφώσεις, δέχομαι τὴν τροποποίησιν ταύτην καὶ ἐπιτρέπω νὰ γίνῃται ὁ θύραξ θυμὸς, ἡ Ὑψος. τὸ ἔρα ἀρά, τὸ Ἄργος ἀργός κ.τ.λ. ἐπιτρέπω δηλαδὴ καὶ τὴν μετάβασιν ἀπὸ μιᾶς λέξεως εἰς ἄλλη διαφέρουσαν κατὰ τὸν τονισμὸν. Ἐἶνε μία τελειοποίησις καὶ αὐτὸ.

Ἄλλο ψευδώνυμον ἐκλεξόν, φίλε Γεώργιε Κοντὲ. Οὐράγιον Τόξον εἶνε ἄλλος φίλος μου. Ἄνθος τοῦ Ἄγροῦ λοιπὸν, φίλε I. Φ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(Αἱ λύσεις δεκάτῃ μέχρι τῆς 24 Μαΐου δ. 7.)

Παρόραμα. Βίε τὸ ἰν' ἀριθ. 154 κλιμακῶν τοῦ προηγουμένου φύλλου, ἀντὶ εἰς μὲν τὸ δεξιὸν σκέλος πόλις τῆς Ἑλλάδος, εἰς δὲ τὸ ἀριστερὸν βασιλεὺς τῆς Σπάρτης ἀνάγναι: εἰς μὲν τὸ δεξιὸν σκέλος βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, εἰς δὲ τὸ ἀριστερὸν πόλις τῆς Ἑλλάδος.

168. Λεξιγράφος.
Τὸ πρῶτον εἶνε ὄνομα κατοικοῦ μιᾶς νήσου. Ἀπὸ τὸ ἄλλο ἐνθυμῶ μιᾶν ἀντανωμίαν. Ἐν τῷ συνδύῳ δὲ ἰδῆς—μὰ ἴγιο συλλογισμοῦ—Μήδου τυράννου τὸνομα μὲ κλοῦτου ἀκείριαν.
Ἐστὴν ἐκ τοῦ Ἀποστόλου Πολιματιστοῦ.

169. Πρόβλημα.
Ἄνθρωπός τις ἐρωσθηθεὶς πόσων ἐτῶν εἶνε ἀπεκρίθη: Ἄν τῶν ἀριθμῶν τῶν ἐτῶν μου διαίρεσθς διὰ 5 καὶ τὸ πλῆκον πολλαπλασιάσθς ἐπὶ 4, εἰς δὲ τὸ εὐρεθὲν γινόμενον προσθέσθς 4 καὶ ἀραιρέσθς 2, θὰ εὐρεθῇ τὸν ἀριθμὸν 38.
Πόσων ἐτῶν ἦτο;
Ἐστὴν ἐκ τοῦ Ἀγ. Ζήσου.

170. Στοιχειογράφος.
Δίωξες σῖγμα, βέλε νύ καὶ θὰ ὄγῃς τί θὰ γαῖη; Ἄντὸ Διγαῖον δὲν θὰ μείνω, ἔνθας εὐσάμων θὰ γίνω.
Ἐστὴν ἐκ τοῦ Ἀρχιμαθίου.

171. Διγύγμα δηρῶδες.
Σὲ παλάτι κόκκινον κόκκινη βασίλισσα καὶ ἄσπερος σκλάβος γύρω τῆς ἡ βασίλισσά μιλεῖ κ' εἶν' ἡ σκλάβος τῆς κουρέας.
Ἐστὴν ἐκ τοῦ Ἀποστόλου Εὐζώνου.

- 172. Κυβόλεξον.**
1. Μαγειρικὸν τὸ σκεῦός τῶν ἀρχαίων.
 2. Μὲ τῶνομά μου δ, τι ὄγῃς βασιλεύεις.
 3. Μὲ φάλλουσι τὰ χεῖλη τῶν γενναίων.
 4. Ἐἶθε πολέμουσιν οὐτὼ νὰ κερδίξῃς.
 5. Πῶς ναυαγὸς ἐπὶ ποταῖ ἐκάνειν.
- Ἐστὴν ἐκ τοῦ Κ. Αποστόλου.

- 173. Συλλαβικὸν κυβόλεξον.**
1. Τὸ πρῶτον εἶνε ῥῆμα πολεμικόν.
 2. Τὸ ἄλλο πάλιν ῥῆμα χορευτικόν.
 3. Τὴν θάλασσαν δεξιῶν τὴν Ἀσοφικὴν, Μὲ λέειν ἕμους ἄλλη, ἀρχαίχην.

174—175. Ἐπανόρθωσις λέξεων.
Μεταθέτων καταλλήλους τὰ κατωτὰ γράμματα σχηματίσων τὰ ὀνόματα πέντε νήσων:
1. Δαλιονία. 2. Νευλάκη. 3. Καρθησαμάγα. 4. Βοκία. 5. Τομσαρά.

- 179—181. Κακρυμμένα ὑνέματα μελῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.**
1. Ὁ φρίστων πρὸ τοῦ κακοῦ καλὴν ἔχει τὴν καρδίαν.
 2. Ἡ τιμὴ τιμὴν δὲν ἔχει καὶ χαρὰ ἔ τὸν ποῦ τὸν ἔχει.
 3. Τὸν στέμαχόν σου ἔχει πάντοτ' ἐλαφρόν.
- Ἐστὴν ἐκ τοῦ Τακτικῆς Π. Μ. Ζαβί.

182—185. Μαγεικὸν γράμμα.
Δι' ἀντικατάσταστος ἐνὸς γράμματος ἐκάστῃ τῶν κατωτὶ λέξεων διὰ τριῶν συμφωνῶν, πάντοτε τῶν αὐτῶν, νὰ σχηματισθῶσιν ἄλλαι τῶσαι λέξεις:

- Ἄξια, οἶθ, ἄμυνα, πᾶσα.
Ἐστὴν ἐκ τοῦ Ἀλλίου Ἀριστιδίου.
- 186—187. Μεταμορφώσεις.**
1. Ὁ Παῦλος δι' 7 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ Κόδρος.
 2. Ὁ Κρότος δι' 7 μεταμορφώσ. νὰ γίνῃ Παβλις.
- Ἐστὴν ἐκ τοῦ Βλαδερμάου τοῦ Μονομάρου.

188. Ἀπροστιγίς.
Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ζῴου σαρκοφάγου.
1. Πρωτεύουσα Βυρωπαϊκοῦ κράτους. 2. Πρόθεσις. 3. Νῆσος τῆς Μεσογείου. 4. Εἶδος πλοίου. 5. Ἀρχαία ποιήτρια.
Ἐστὴν ἐκ τῆς Ἀληθῆς Ἀουτίου.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων τῆς 19 Μαρτίου I. 5.

68. Φοιβίδας (Φ, Β, δας).—67. Ἰσλανδία, Ἰρλανδία.—68. Ἡρακλεος.—69. Ὁ Ἀθανάσιος Χριστόπουλος, γεννηθεὶς τῷ 1770, ἐκλήθη Ἀνακρίων τῆς Νέας Ἑλλάδος, διότι ἐγραφε χαριστάτα καὶ παιδερτάτα λυρικά, ἐρωτικὰ καὶ βουκολικὰ ποιήματα ἄκθους δὲ ἐν Βουκουρεστίῳ τῷ 1845.—70.

+	+	+	
+		+	+
	+	+	+
+	+		+

71—74. 4. Τίθερις. 2. Ρήνος. 3. Ἄξιος. 4. Ροδανός.—75—78. Σίτος, κρότος, τύπος, τόνοισ.—79—81. 1. Βίγα. 2, ΜΓ. 3, Ὀμῆγα.—82—83, 1. Νῆσος, νόσος, νότος, κότος, κρότος, κράτος, Κράτης, Κρήτης, Κρήτη. 2. Ὄσσα.—

84. Κ —85. Α Κ Σ
ΑΙΘ —86. Α Κ Σ
ΙΑΣΩΝ ΑΥΣΣΑ
ΜΥΡΣΙΝΗ ΛΣΙ
ΚΡΟΤΑΙΑΣ Δ Α Σ
—86. ΑΛΗΘΩΝ (1, Ἀνδρομάχη. 2, Ἡρα. 3, Δανία. 4, Ἰλιόνη. 5, Νέρων).—87. Φοβού τοῦ Δαναοῦ καὶ ὄβρα φέροντας.

ΑΝΤΙ ΔΡΑΧΜΩΝ ΔΥΟ ΚΑΙ ΗΜΙΣΣΙΑΣ ΜΟΝΟΝ ΜΙΑΝ ΔΡΑΧΜΗΝ ΟΙ ΠΑΛΑΙΟΙ ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ"

Ἐκάστος τόμος ἐκτὸς τοῦ μισθοτορηματός του καὶ τῆς ἄλλης ποικίλης ὕλης ἔχει καὶ 100—130 εἰκόνας.

Ἐκτακτος ὄλως εὐκαιρία παρέχεται ἀπὸ σήμερον εἰς τοὺς γονεῖς τοὺς ἐπιθυμοῦντας τὴν διδασκίαν ἀναγνώσεως ἠθικῶν βιβλίων μόρφωσιν τῶν τέκνων των.

Ἡ Διεύθυνσις τῆς Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν σχηματίσασα πλήρεις σειρὰς τῶν μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντων 23 τόμων τοῦ περιοδικοῦ τούτου, ἀπεφάσισε νὰ προσφέρῃ εἰς τὸ Κοινὸν τοὺς πλεονάζοντες τόμους εἰς τιμὴν καταπληκτικῶς εὐθνήν, εἰς τὸ τρίτον σχεδὸν τῆς ἀξίας αὐτῶν, ἦτοι πρὸς δραχμὴν 1 τὸν τόμον, ἀντὶ τῆς συνήθους αὐτῶν τιμῆς τῶν δραχμῶν 2,50.

Οἱ πλεονάζοντες καὶ παρεχόμενοι εἰς τόσον μικρὰν τιμὴν τόμοι εἶνε ὁ πρῶτος καὶ

ὁ τέταρτος μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ τρίτου, ἦτοι πάντες οἱ ἐκδοθέντες μέχρι τοῦδε τόμοι τῆς Διαπλάσεως, ἐκτὸς τοῦ δευτέρου καὶ τοῦ τρίτου, ἐν ἑαυτῷ δηλαδὴ 21 τόμοι, πωλούμενοι καὶ χωριστὰ ἕκαστος.

Καὶ ἐξ ἄλλων μὲν τόμων εἶνε ὀλίγα τὰ πλεονάζοντα καὶ εἰς τὴν τιμὴν τῆς μιᾶς δραχμῆς προσφερόμενα ἀντίτυπα, ἐξ ἄλλων δὲ περισσότερα. Ἐπομένως οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀποκτήσωσιν ὅλην τὴν σειρὰν τῶν 21 τόμων πρέπει νὰ σπεύσωσιν ἐκ τῶν πρώτων, διότι ἐκ τῆς προθυμίας μετ' ἧς ἡγοράζοντο μέχρι τοῦδε οἱ τόμοι τῆς Διαπλάσεως εἰς τὴν τιμὴν τῶν δραχμῶν 2,50 βέβαιον εἶνε ὅτι ἐντὸς ὀλιγίστου χρονικοῦ

διαστήματος θὰ ἐξαντληθῶσι πάντες οἱ παρεχόμενοι εἰς τὴν ἡλαττωμένην ταύτην τιμὴν τῆς 1 δραχμῆς, μετ' ὅ αἱ ὀλίγα φυλακτόμεναι ἐν τῇ ἀποθήκῃ πλήρεις σειραὶ τῶν 23 τόμων θὰ πωλῶνται καὶ πάλιν εἰς τὴν ἀρχικὴν τῶν τιμῶν, πρὸς δραχμὰς 2,50 ὁ τόμος.

Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις πρέπει νὰ πέμπωσι κατ' εἰδέαν πρὸς τὸ Γραφεῖον μ. α., δι' ἕκαστον ζητούμενον τόμον δραχ. 1,10, διὰ 10 λεπτὰ ἀπαιτοῦνται διὰ ταχυδρομικὰ τέλη ἕκαστου τόμου. Οἱ δὲ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ πέμπουσιν εἰς χρυσὸν τὸ ἀντίτιμον (φράγκον χρυσῶν ἐν δι' ἕκαστον τόμον), δὲν προσθέτουσι δὲ ταχυδρομικὰ τέλη.

Τὸ ἐντύπιον τῶν συνδρομῶν ἀποστέλλεται κατ' εἰδέαν πρὸς τὸν κ. Ν. Π. Παπαδόπουλον, ἐκδότην τῆς Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν, εἰς Ἀθήνας, διὰ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν, χωρονομοματικῶν παντὸς Κράτους, χρυσῶν, τοκαμεριδίων, συναλλαγματικῶν ἐντὸς συστημένης ἐπιστολῆς. Ποσὰ μικρότερα τῶν 5 φράγκων, ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, εἶνε δεκτὰ καὶ εἰς γραμματίσμημα. Οἱ ἀλλάσσοντες κατακίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἐγκαιρῶς τὴν νέαν τὴν διεθύνουσαν, συναποστέλλοντες τὴν παλαιάν των διεθύνουσαν καὶ 25 λεπτῶν γραμματίσμημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτύπωσεως τῆς νέας ταῖνίας.

Πηλοῦται κατὰ μὴ λήψαις φύλλων γενόμενα μετὰ παρελευσιν δεκατηνήμερον εὐ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως των εἰσὶν ἀπαράδεκτα.

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν κατωστηράτων Ἀναστά Κωνσταντινίδου 1894—8717.